

44 Gründerintervjuet

HANNE SERINE FINSTAD (48)

Tips oss om navn på spennende gründere: grunder@finansavisen.no

Selskap: Forskerfabrikken AS

Forretningsidé: Å inspirere barn og ungdoms interesse for naturvitenskap og teknologi

Ambisjon: At fremtidens fremragende forskere og teknologer er blitt inspirert av Forskerfabrikken

Finansiering: 2,5 mill. i støtte fra Ferd, pluss egne inntekter

Eiere: Gründeren er hovedaksjonær, øvrige eiere er tilknyttet selskapet

Pulverheksa

Med elleville eksperimenter sørger doktor Finstad for at barn og unge lærer naturfag ved å gjøre alt fra å lage magisk slim til å sette fyr på sporer av kråketær.

HILDE ORELD

- Se, nå har det stukket av igjen, sier Hanne Finstad og plukker opp litt bønn.

Bosset viser seg å være et pinnedyr som utforsker Forskerfabrikkens gulv i det gamle postkontoret på Kjelsås.

Finstad legger den vesle pinnen og en annen nysgjerrig pinnebaby tilbake sammen med opphavet i et åpenbart ikke helt tett bur i bokhyllen. Hun synes småpinnene er søte, men kan spare seg for de lange foreldrene.

– Det grenser ganske ofte til galskap, men det går alltid bra, konkluderer Finstad når hun oppsummerer hva Forskerfabrikken faktisk er, og hvilke eksperimenter som gjennomføres av både barn og voksne.

Engasjement krever eksperiment

48-åringens mantra er at barn og unge blir mye mer engasjert hvis de får eksperimentere. I dette tilfellet er det snakk om realfag.

Finstad er biokjemiker, har hovedfag i biokjemi og en doktorgrad i kreftforskning. Hun har fordypet seg i hvilken sammenheng det er mellom Omega 3-fettsyrer og kreft.

– Da jeg tok hovedfag ble jeg headhunted som mattelærer på en ungdomsskole på Kløfta. Deretter ble jeg naturfaglærer. Det åpnet øynene mine for hvor ivrige og engasjerte elevene ble da de fikk gjøre eksperimenter, sier Finstad.

Da hun jobbet med genforskning så hun også at formidling av forskningsresultater er lang under pari.

– Jeg disputerte i 1998 og valgte å starte for meg selv med én gang. Jeg har aldri vært på et jobbintervju.

Finstad jobbet da freelance med forskningsformidling på nye og engasjerende måter. Hun

holdt foredrag og kurs. For å spe på inntekten var hun helsespaltist i Henne og KK. Finstad har også utgitt flere fagbøker.

– Men det jeg virkelig brant for, var å formidle reallagskompetanse til barn og unge. Skolen har mange ufaglærte lærere, og de lærer ikke det siste fra forskningsfronten. De lærer vitenskap vi kunne frem til 1950-1970.

Finstad tenker som en musikk lærer eller idrettstrener med ambisjoner på de smås vegne: – På samme måte som du må fordype deg for å bli god i idrett eller musikk, er det viktig å kunne fordype seg i forskning. Og det er lurt å begynne tidlig. I 2002 startet jeg derfor Forskerfabrikken.

Fra amatør til proff

I flere år var det spaltistjobben som lønnet den engasjerte doktoren. Men å ha 600 barn og unge på kurs i året var ingen økonomisk gullgrube selv om barna frydet seg hemningsløst.

– Kursene er fulle av eksperimenter, og etter to timer går barna hjem helt overlykkelige.

” Kursene er fulle av eksperimenter, og etter to timer går barna hjem helt overlykkelige

4.000 lærere vært på kurs. Jeg samarbeider godt med Oslo Kommune.

Gründeren skjenker oss en kopp kaffe. Pinnedyrfamilien er fortsatt samlet, og kaffekoppen er dekorert med hele det periodiske system.

– Vi må ha litt nedefaktor her på fabrikken, smiler forskeren fra Grefsen og inviterer oss ned i laboratoriet.

– Jeg var jo fortsatt helt amatør når det gjelder å drive en bedrift, men jeg hadde fått med meg at det er klokt å ha et profesjonelt styre. For drøye fire år siden hadde jeg det på plass, og de loset meg videre til Johan H. Andresen.

FERDS FORSKERFRUE: Hanne S. Finstad er Ferd's sosiale entreprenør. – Jeg er på jakt etter wow-følelsen. Barna skal bli overrasket, utfordret og lykkelige, sier Finstad.

Det viste seg at han var på jakt etter sosiale entreprenører, og at nettopp jeg var en slik han ville støtte.

Andresen og Finstad møttes, og enden på visa var at Ferd-sjefen ikke ville støtte en forening. Derfor ble Forskerfabrikken gjort om til et aksjeselskap hvor Andresens menn og kvinner nå fungerer som konsulenter. Målet er at fabrikken skal være selvgående.

– Når vi går med overskudd skal pengene gå tilbake til driften, forklarer Finstad.

– Hva har skjedd etter at Ferd kom inn i bildet for tre år siden?

– Vi har fått 2,5 millioner kroner i støtte.

Men rådgivningen deres er mye viktigere enn pengene. Hvis jeg ikke hadde fått gode råd, ville jeg ikke visst hvordan jeg kunne bruke pengene smart. Ferd har hjulpet meg å gå fra å være en amatør til å bli proff. Jeg har for eksempel ansatt en forretningsutvikler og en daglig leder. Dessuten har jeg lært om branding, sier hun og viser med all tydelighet at branding ikke har vært en del av doktorens hverdag.

Finstad tar på seg hvit labfrakk og drysser et serum fra en stor, hvit boks i hendene. Så holder hun to fyrstikker mellom fingrene og får hjelp til å tenne på. Med proffe bevegelser fremkaller hun en stor flammeksplasjon på laboratoriet i kjelleren.

” Det grenser ganske ofte til galskap

– Jeg har akkurat vist at sporer fra kråkefotter som kommer i kontakt med oksygen og flammer sier boff! Sporene fra kråkefottene få kjøpt på apoteket og blandingen kalles også heksemel.

Kursinteressen til himmels

Finstad er en av syv i Forskerfabrikkens administrasjon. Det jobber rundt 100 på freelancebasis over hele Norge.

– I juni i fjor fikk vi Tekna som partner. Måneden etter annonserte vi at vi skulle holde kurs, i august ansatte vi kursholdere og i september var det opplæring. I løpet av oktober og november i fjor hadde vi rundt 1.500 barn og unge på kurs. Det er stor pågang!

Det som startet med 70 på kurs har vokst til 3.000 på kurs i år. Målet er mellom 10.000 og

20.000 på kurs hvert år.

– Er kursene forbeholdt barn og ungdom?

– Nei, nå har vi også lansert kurs for voksne. Vi har et kurs som heter Bioteknologi for dummies. Det er for alle som jobber i bioteknologi-sektoren, men som mangler forståelse for hva det er til dem som er nysgjerrige, eller for eksempel jurister som jobber med dna-beviser i retten.

– Hvor er Forskerfabrikken om fem år?

– Drømmen er å ha et helhetlig tilbud til alle mellom 6 og 16 år. Omsetningen ligger på mellom 12 og 15 millioner kroner og vi er på vei inn i Danmark og Sverige, sier Finstad og tar på seg et par plasthansker.

– Nå blir det slimshow, og jeg skal lage et konkurranseslim med glitter, sier gründeren og smiler lurt.

Slimshowet bruker hun for å la barn og unge lære mer om kjemiske reaksjoner. I det ene glasset har hun en væske med noe hun kaller usynlige tråder. I reagensglasset har hun en like blank væske med et usynlig stoff. Målet er at disse væskene skal blandes slik at det blir floke på de usynlige trådene.

– Da blir det slim, og poenget er å finne riktig blandingsforhold, sier Finstad og pynter slimet med rød konditorfarge og masse glitter.

Når slimet har fått riktig slimete konsistens, består konkurransen av å få slimet til å renne lengst uten å dele seg.

– Får kursene barn og unge til å velge realfag

på videregående skole?

– Det er snart ti år siden de første var på kurs, og vi undersøker langtidseffekten av dette nå. Og det kan se ut som om det er en sammenheng mellom våre kurs og valg av realfag. 30 prosent av dem som gikk på kurs for

snart ti år siden sier Forskerfabrikken var avgjørende for at de valgte realfag, sier Finstad.

Slimet hennes er nå nærmere 30 centimeter langt.

– Jeg har rett og slett laget et godt konkurranseslim med høy viskositet. Kronprinsen er forresten også flink til å lage slim.

hilde.oreld@finansavisen.no

FOTO: BERIT ROALD/SCANPIX